
SPRÁVA O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2014

Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky

HAVÁRIE A ŽIVELNÉ POHROMY

KLÚČOVÉ OTÁZKY A KLÚČOVÉ ZISTENIA

Aký je vývoj v počte udalostí negatívne ovplyvňujúcich životné prostredie?

Počet udalostí mimoriadneho zhoršenia vôd (MZV) má kolísavý charakter a v sledovanom období rokov 1993–2014 bolo evidovaných 2 653 udalostí. V období rokov 2000–2014 najmenej evidovaných MZV bolo v roku 2001 (71) a najviac v roku 2003 (176). V roku 2014 sa zvýšil počet MZV oproti roku 2013 o 45 udalostí.

V počte mimoriadnych zhoršení kvality ovzdušia bolo v rokoch 1993–2007 zaznamenaných 65 udalostí. Za posledných sedem rokov SIŽP nezaznamenala žiadnu udalosť vedúcu k zhoršeniu kvality ovzdušia.

V priebehu rokov 1993–2014 bolo na území SR evidovaných 235 728 požiarov, pri ktorých bolo usmrtených 1 185 a zranených 4 225 osôb. V období rokov 2000–2014 mali požiare kolísavý charakter, pričom v roku 2014 bol zaznamenaný najnižší počet požiarov (9 030).

Aký je vývoj v následkoch udalostí negatívne ovplyvňujúcich životné prostredie?

Celkové priame škody spôsobené požiarom v roku 2014 oproti predchádzajúcemu roku klesli. Výška škôd v období rokov 1993–2014 dosiahla hodnotu 604,328 mil. eur, pričom najvyššie zaznamenané škody boli evidované v roku 2010 (69,148 mil. eur). V rokoch 2000–2014 výška škôd spôsobených požiarom neklesla pod 15,000 mil. eur.

Celkové výdavky a škody súvisiace s povodňami v roku 2014 dosiahli 54,54 mil. eur. V sledovanom období rokov 1998–2014 boli celkové výdavky a škody vyčíslené na hodnotu 1 186,6 mil. eur, pričom najnižšie škody boli spôsobené v roku 2003 a najhoršie povodne boli zaznamenané v roku 2010.

HAVARIJNÉ ZHORŠENIE KVALITY VÔD

V roku 2014 podľa štatistik SIŽP bolo zaevidovaných 155 mimoriadnych zhoršení vôd (MZV), čo oproti predchádzajúcemu roku predstavuje nárast o 45 udalostí. Z evidovaných udalostí bolo 62 prípadov na povrchových vodách a v 93 prípadoch boli znečistené alebo ohrozené podzemné vody.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom došlo k výraznému nárastu počtu MZV zapríčinených ropnými látkami, mierny

nárast zaznamenali žieraviny, látky, u ktorých sa nepodarilo zistiť druh škodlivej látky alebo obzvlášť škodlivej látky, priemyselné hnojivá a nerozpustné látky. Výraznejší pokles počtu prípadov znečistenia zaznamenali odpadové vody a iné látky.

V roku 2014 najviac MZV bolo spôsobených ľudským faktorom (vrátane dopravných nehôd, ktoré zavinieli vodiči) a nevyhovujúcim technickým stavom zariadení alebo objektov, v ktorých sa zaobchádza so škodlivými látkami alebo obzvlášť škodlivými látkami.

Tabuľka 108 | Prehľad mimoriadnych zhoršení vôd (MZV)

Rok	Počet evidovaných MZV SIŽP	Mimoriadne zhoršenie vôd (MZV)					
		Povrchových			Podzemných		
		Celkový počet	Vodárenské toky a nádrže	Hraničné toky	Celkový počet	Znečistenie	Ohrozenie
1993	142	95	3	12	47	10	37
2013	110	60	1	5	50	4	46
2014	155	62	0	7	93	4	89

Zdroj: SIŽP

Tabuľka 109 | Počet MZV podľa druhu látok škodiacich vodám (LŠV)

Druh látok škodiacich vodám	1993	2013	2014	Druh látok škodiacich vodám	1993	2013	2014
Ropné látky	70	65	112	Iné toxické látky	5	1	1
Žieraviny	5	1	3	Nerozpustné látky	11	1	2
Pesticídy	2	0	0	Opadkové vody	8	18	12
Exkrementy hospodárskych zvierat	8	9	8	Iné látky	4	8	5
Silážne šťavy	0	2	2	Látky škodiace vodám, u ktorých sa šetrením nepodarilo zistiť druh	29	5	9
Priemyselné hnojivá	0	0	1				

Zdroj: SIŽP

Tabuľka 110 | Prehľad o príčinách vzniku MZV evidovaných SIŽP

Rok	Ľudský faktor	MZV podľa príčiny ich vzniku										
		Nevyhovujúci stav zariadenia v dôsledku			Mimoriadna udalosť		Poveternostné vplyvy	Doprava a preprava			Iná	Nezistená
		nedostatočnej údržby a náhradných dielov	nevhodného technického riešenia	nedostatočnej kapacity skl. objektu	požiar	výbuch		doprava	preprava LŠV	MZV vzniklo mimo územia SR		
1993	23	14	12	1	1	0	2	29	0	7	11	44
2013	17	12	13	2	2	0	3	34	1	0	12	13
2014	19	8	12	3	1	0	3	41	3	0	38	27

Zdroj: SIŽP

HAVARIJNÉ ZHORŠENIE KVALITY OVZDUŠIA

V roku 2014 nebola na Útvare inšpekcie ochrany ovzdušia SIŽP zaevidovaná žiadna udalosť vedúca k zhoršeniu kvality ovzdušia.

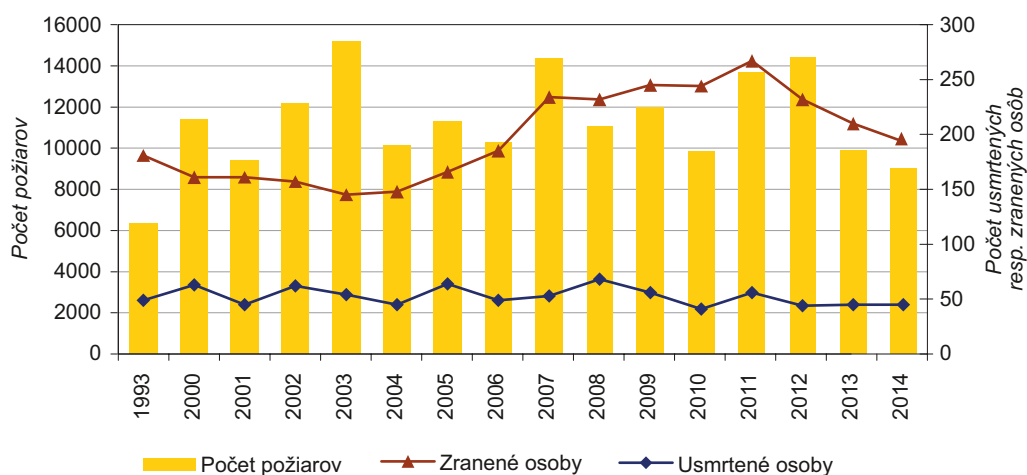
POŽIAROVOSŤ

V roku 2014 bolo v SR zdokumentovaných 9 030 požiarov, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje pokles o 868 prípadov. V dôsledku týchto požiarov bolo usmrtených 44 osôb a rôzne druhy zranení utrpelo 196 osôb (čo je menej o 14 osôb). Priame materiálne škody dosiahli 24 202,0 tis. eur, pričom výška uchránených hodnôt bola vyčíslená na 128 336,8 tis. eur.

Z hľadiska škôd vzniknutých požiarimi v jednotlivých odvetviach ekonomických činností **najviac požiarov vzniklo v bytovom hospodárstve** – 1 690, so škodou 5 357,2 tis. eur, kde bolo 20 osôb usmrtených a zranených bolo 133 osôb. V **doprave** vzniklo 1 030 požiarov, pri ktorých bolo usmrtených 12 a zranených 18 osôb. Priame hmotné škody dosiahli hodnotu 5 508,0 tis. eur. Na treťom mieste sa v požiarnej štatistike z hľadiska počtu vzniknutých požiarov umiestnilo **poľnohospodárstvo** s 1 055 požiarimi s priamymi materiálnymi škodami 1 761,7 tis. eur, pri ktorých boli zranené dve osoby.

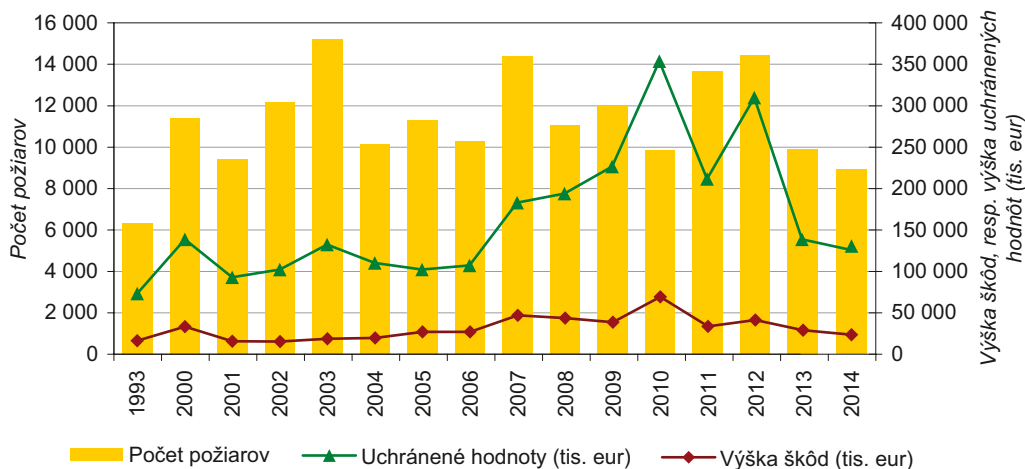
Z hľadiska územnosprávneho členenia, **najviac požiarov** vzniklo v roku 2014 v Košickom kraji (1 666) a **najmenej** v Trenčianskom kraji (788). **Najvyššie priame škody** v dôsledku požiarovosti vznikli v Banskobystrickom kraji (4 284,8 tis. eur) a **najmenšie** v Nitrianskom kraji (2 016,3 tis. eur).

Graf 159 | Vývoj v počte požiarov a počte usmrtených, resp. zranených osôb

Zdroj: PHaZZ MV SR

Graf 160 | Vývoj v počte požiarov a výške škôd, resp. výške uchránených hodnôt

Zdroj: PHaZZ MV SR

POVODNE

Celkove bolo v roku 2014 povodňami postihnutých 280 obcí a miest, kde bolo zaplavených 2 352 bytových budov, 1 068 nebytových budov, 2 271,68 ha poľnohospodárskej pôdy, 1 584,70 ha lesnej pôdy a 669,74 ha intravilánov obcí a miest. Následkami povodní bolo postihnutých celkom 508 obyvateľov, straty na životoch neboli zaznamenané.

Celkové výdavky a škody spôsobené povodňami v roku 2014 boli vyčíslené na 54,54 mil. eur, z toho výdavky na povodňové zabezpečovacie práce boli vyčíslené na 11,92 mil. eur, výdavky na povodňové záchranné práce na 5,66 mil. eur a povodňové škody vo výške 36,96 mil. eur.

Povodňové škody na majetku štátu boli vo výške 6,72 mil. eur, na majetku obyvateľov 0,82 mil. eur, na majetku obcí 7,60 mil. eur a vyšších územných celkov 17,76 mil. eur. Na majetku právnických osôb a fyzických osôb podnikateľov boli škody 4,06 mil. eur.

V rámci legislatívnej činnosti k zákonu č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami bola schválená vyhláška MŽP SR č. 112/2011 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu, prehodnocovaní a aktualizácii plánov manažmentu povodňového rizika. Na území SR bolo identifikovaných spolu 559 oblastí s výskytom významného povodňového rizika – 378 geografických oblastí, v ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko a 181 geografických oblastí, v ktorých možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt významného povodňového rizika.

Tabuľka 111 | Následky povodní

Rok	Počet povodňou postihnutých sídiel	Zaplavené územia (ha)	Škody pri povodniach (mil. eur)	Výdavky (mil. eur)		Výdavky a škody celkom (mil. eur)
				Záchranné práce	Zabezpečovacie práce	
1998	75	3 952	33,34	3,94	1,28	38,56
2013	178*	16 783	13,46	2,72	4,75	20,93
2014	280*	4 526	36,96	5,66	11,92	54,54

* Počet obcí v ktorých bol vyhlásený III. stupeň povodňovej aktivity

Zdroj: VÚVH, MŽP SR